

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Civilizația bizantină.

De: Prof. C. Rudneanu.

II.

Mai bine de o mie de ani dela sfârșitul sec. al VI-lea până'n sec. al XV-lea imperiul bizantin a fost sediul unei civilizații strălucite, întru toate cea mai strălucită pe care evul-mediu a cunoscut-o și poate și Europa între sf. sec. V—XV. Pe când statele barbare din Occident abia se nutriau din suvenirile șterse ale tradiției romane din trecut, pe când abia se începuse renașterea carolingiană în sec. al IX-lea și cea otomană în sec. al X-lea, Bizanțul era centrul eleganței, focarul unei mișcări de gândire, artă, filosofie, teologie, fără egale de remarcabile. Prin incontestabila sa civilizație superioară, el a exercitat asupra lumii orientale cât și a celei occidentale o profundă influență. Bizanțul a lăsat o urmă în istorie și a adus umanității servicii imense. În nici o parte în evul-mediu tradiția antică nu s'a păstrat atât de complet ca și la Bizanț, în nici o parte nu s'a menținut caracterul direct cu helenismul. (Ch. Diehl: Byzance Paris, 1924, pp. 259, 260, sq.) Caracterul oriental se exercită în Bizanț prin autoritatea divină splendoarea curții, în vesmintele Împăratului atât de fastuoase. Orientul trebuia să primească un omagiu al trecutului. Un mesopotamian când vine la Constantinopol, el descoperă un împărat din națiunea sa, un Nabukodonosor, și Tiglet-Phalasar, persanul îl vede pe Cyrus și Darius, barbarii când veniau aci, cari erau în apropierea Chinezilor, pare că-l văd pe „Fiul Ceriului și se simțiau influențați de măreția romană a Bizanțului.” Și ambasadorii când veniau erau obligați ca să facă închinăciunile rituale și deodată se proșterneau în fața împăratului, atunci paseri

artificiale cântau, leii de aur mugeau, împăratul era înconjurat de simboluri, cari exercitau o influență misterioasă asupra sufletelor streine, capabile de toate semnele materiale ale adorației (N. Iorga: ibid., pp. 323 sq.) Și astfel înfrurirea ce a avut-o Bizanțul a fost de o importanță deosebită, fiindcă după căderea imperiului roman de Apus, *imperiul bizantin a fost preponderent, ca întindere, bogăție civilizație, moștenitor al monarhiilor milenare din aceste regiuni, imperiul care domnea la Constantinopol. Influența Bizanțului nu s'a exercitat numai în lumea Orientului, dar și în Occident. Forța cea mare a Bizanțului și a asimilării de a reduce totul din oricare parte ar veni era de a absoarbe în această complectitate bizantină și a ajunge la o unitate completă, absolută și externă (N. Iorga.: Byzance en Occident) (Revu Hist. Sud-Est E., 1936, pp. 324, 326). Roma a avut câțva timp papi greci și siriieni, în timpul când între cele 2 Biserici nu era nici o distincție dogmatică și de tradiție. Primele manifestări de artă ale Occidentului nu sunt altceva decât redarea artei bizantine și siriene. Ungurii înșiși când erau păgâni înainte de a trata cu scaunul roman, au trimis după misionari la Bizanț și existau mănăstiri ortodoxe în acest nou regat al Ungariei. Sfântul Ștefan al Ungurilor, un sfânt al catolicilor a dat o diplomă în limba grecească unei fundațiuni constantinopolitane. Influența Bizanțului în Occident se poate întâlni în toate operele de civilizație. Și când a fost botezat imperiul din Orient cu titlul de „Bas-Empire”, considerându-l ca un simplu imperiu grecesc sau o monarhie a Constantinopolului, trebuie ca să restabilim drepturile uneia dintre cele mai mari civilizațiuni ale lumii în întregă întindere a sa. (N. Iorga: ibid., p. 333 sq.)*

(Urmează)

Vremurile de azi și învățătura lor.

Timpul de adâncă prefacere socială pe care-l trăim face pe mulți dintre cei ce au avut odată conducerea destinului unui popor să înțeleagă — deși uneori târziu — însemnătatea preceptelor morale și valoarea virtuților.

Vedem că popoarele cari au știut să prețuiască virtutea, trăiesc, se dezvoltă și înfloresc, „iar cele aservite luxului, vițiului și moliciunii au ajuns, cum era și natural, la o soluție a vieții lor, sociale. Boala strecurându-se în inimile lor, le-a măcinat viața cum macină cariul măduva lemnului celui mai tare.

Starea aceasta o găsim confirmată și de marii istorici, fie la cei vechi, fie la cei moderni, cari au cercetat moravurile societății contemporane ca: Tacitus, Herodot, Plutarch, Tit Liviu; sau Momsen, Fustel de Coulange, Friedländer etc., cari ne zugrăvesc viața decadentă a anticității, în timpul ivirii creștinismului¹⁾.”

La fel, cele întâmplate în secolul al XX-lea, dela apariția luminei creștinismului, istoricul de mâne le va da drept dureros exemplu generațiilor ce vor veni, și cari — cred — vor găsi în ele mai multă învățatură decât găsim noi cei de azi din întâmplările trecutului. Sufărurile trecutului ca și tragediile prezentului trebuie să ne învețe să prețuim valorile moralei și înainte de toate, să ne iubim patria noastră scumpă și, apoi umanitatea.

Istoria noastră ne arată că am fost „zidul creștinătății, de care s'au stărâmat în trecerile lor, nenumăratele ordii ale păgânătății, zidul neclinit ce a oprit învingerile sălbaticelor cohorte musulmane, care au avut drept țintă cotoșirea Europei... Care a fost răsplata noastră pentru atâtea lupte crâncene? Prestigiul istoric, căci sângele vărsat pentru Europa este acoperit cu o neagră uitare²⁾”.

Apoi să știm, că în situațiunile grele și tulburi puterea de rezistență numai în noi o putem găsi. „Protecțiunea străinului — spunea Filip Regele Macedoniei apelând la Greci ca să lupte contra Romanilor, — este ca umbra acelor arbori, cari omoară tot ceace acoperă³⁾”.

Vremurile, pe cari le trăim, în mersul lor ce nu poate fi oprit, ni-au atins dureros, Patria noastră, prin ciuntirea ei.

Înțelegem sângerarea țării noastre, din 1812, când prin art. 4, al tratatului dela București dintre Padișahul Turc și Imperiul Rus⁴⁾ s'au satisfăcut visurile până atunci nelămurite, ale împăratului Alexandru I, de a continua în Balcani politica Ecaterinei II, sub influența indubitabilă a planurilor prințului Ceartoriisky, precum și revanșa Austerlițz-ului, unde Rușii au fost bătuți⁵⁾.

Înțelegem nedreptatea de acum 128 de ani, plătită de poporul nostru „prin suferințele sale, prin robie și lipsă de cultură⁶⁾”, nedreptate recunoscută și de reprezentantul Imperiului Moscovit — Cigeagov — „care înainte de a pleca din Petersburg și apoi la Tveri, pentru a merge la București să trateze pacea, cu Turcii, rugând pe împărat să-i completeze instrucțiunile cu un punct „putința de a refuza, anexarea Moldovei”.

Dar ciuntirea de acum, ce rost poate să aibă? Comunismul, a propovăduit prin agenții ui, până la începerea confirației actuale, libertatea popoarelor, desființarea granițelor etc., și țării cu tendințe imperialiste, au dispărut în negura vremilor?

Vor putea rusifica instituțiile, distruge stema Moldovei — din timpuri istorice — de pe poarta Cetății Albe, interzice pomenirea voievozilor, Ștefan cel Mare, Eremia Movilă, Dimitrie Cantemir, Vasile Lupu etc., dar sufletele date de Dumnezeu și limba ce se transmite prin laptele dat de mame filor, niciodată.

Capriciul vremilor va lăsa pe cei fără de lege să-și pună planul în aplicare? Nu credem.

Iar noi — românii, ne vom resemna? Ne vom complăce în durere?

E un gând contrar tradițiilor și trecutului poporului nostru.

Din coșmarul Transilvaniei s'a putut vedea că nici torturile, nici țapa, nici muchiile de stânci, nici roata cu care erau frânți, cu sau fără lovitura de topor, nici aspectul înfiorător al drumurilor, presărate de cadavre, nici ciopârțirea și împrăștierea în toate orașele a bucăților din trupurile martirilor lor, n'au intimidat și supus poporul român⁷⁾, iar Bucovinenilor, încă le răsună în urechi, melodia cântării.

Pe al nostru steag e scris *Unire*
Unire în cer și pe pământ⁸⁾.

Nu mai amintesc de calvarul prin care au trecut alte națiuni din Europa, supuse odată și

1) Note după „cursul de morală“ al I. P. C. S. Arhimandrit Dr. Laurențiu Busuioc.

2) Costache Negri, într'o cuvântare ținută în 1889 la Paris, în mijlocul emigraților „Revista Nouă“, 1889 pag. 324, art. lui Papadopol Calinach membru al Academiei Române.

3) Citate de Gh. N. Costescu, „Metodica Istoriei Românilor“, v. I, III, după istoria lui Victor Duruy, vol I, pag. 456.

4) Citate de Dl. Dr. P. Cazacu în „Câteva date din Istoria Basarabici“ din Noradangan Gabriel Effendi, „Recueil des actes internationaux de l'empire Ottoman“ vol. II, pag. 87.

5) L. Casso „Rusia la Dunăre“ Moscova 1913, pag. 209 și 10;

6) Dr. P. Cazacu op. cit. pag. 13.

7) Discursul lui Delavrancea, rostit în 1894.

8) Autorul melodiei acestui imn, este românul bucovinean Popovici, mort în floarea vârstei.

acum libere. Exemplele țării noastre sunt prea grăitoare și ar trebui să le înțeleagă și cei ce n'au drept și morală.

... Și toate cele din trecut, împreună cu cele întâmplare în vremurile noastre ne fac să înțelegem cuvintele fostului ministru al școalelor — Spiru Haret -- „Patria nu este numai pământul din care scoatem rente“.

Patria o face și limba și tradițiile., la care azi, s'ar mai putea adăuga și „Unitatea aspirațiilor“. Libertatea atât de mult căutată⁹⁾, mamă a Patriei și virtuților, trebuie să ne facă a „gândi și a lucra numai în funcție de singura realitate: Națiunea“ „Pământul și neamul, formează o unitate strânsă. Avea dreptate poetul Eminescu, când făcea pe Mircea cel Bătrân, să amenințe pe trufașul Baiuzid, cu dușmănia a tot ce mișcă pe pământul românesc. „Tot ce mișcă în Țara aceasta, râul, ramul... mi-e prieten numai mie, iar ție dușman este“. Dușmanit vei fi de toate fără a prinde chiar de veste.

Dar înțelepciunea Ps. 33, vremea ce-o trăim, ne-o pune înaintea ochilor minții. Multe sunt necazurile dreptilor dar din toate îi va mântui pe ei Domnul.

Petru P. Boeriu.

Din carnetul unui preot concentrat.

(Continuare)

La începutul fiecărei săptămâni preotul militar își compune programul de activitate pe întreaga săptămână. Acest program trebuie să cuprindă: ziua, orele, felul slujbei ce săvârșești, predica sau cuvântarea ce-o ții și unitatea unde faci toate acestea și la care trebuie să te deplasezi. Programul ți-l faci singur și-l trimiți cu raport sau te duci personal spre a fi aprobat de comandant, care-ți lasă toată latitudinea de activitate, dar îl pune în concordanță cu posibilitățile de desfășurare pentru ca ordinele militare privitor la trageri, teme sau exerciții să nu sufere și ca ostașii să aibe dispoziția sufletească necesară. Cu toate că o slujbă religioasă, un sfat bun o cuvântare potrivită le prinde bine totdeauna oricât de obosiți ar fi. E un fel de mângâiere sau dacă vreți un fel de destindere sufletească pentru ei.

Programul aprobat, revizuit și complectat îl pune preotul în aplicare executându-l întocmai, deoarece comandamentul a anunțat la timp prin

ordin fiecare unitate care ți-se pune la dispoziție la data și orele dorite.

Ar fi dificil pentru preot să nu se țină de ordinea stabilită sau să neglijeze împlinirea datorințelor sale. Ai plecat în cutare zi la o anumită unitate. Porți totdeauna sf. Antimis dat pentru scopul acesta de către Ministrul Apărării naționale și sfințit de Episcopul militar, porți steșnice, crucea, lumini, evanghelia, liturghierul, busuio-cul, blidul pentru sfințirea apei, dacă nu, recurgi de multe ori la gamela ostășească, o cărtică de rugăciuni și cutiuța cu Sf. Cuminecătură pentru bolnavi; apoi Sf. Potir cu cele necesare Liturghiei dacă e cazul s'o oficiezi, odăjdile etc. Trupa toată te așteaptă în careu având în frunte pe toți ofițerii respectivi, cari viu în mod obligatoriu, așteptându-se după aceia și comandantul.

Oficiezi serviciul religios ce-l crezi potrivit, ținând apoi predica sau cuvântarea pregătită prescrisă în program și anunțată. Cantori improvizezi pe loc, găsindu-se la fiecare unitate cântăreți de biserică, seminariști sau chiar studenți teologi așa cum am avut prilejul să întâlnesc chiar studenți dela Teologia noastră. Dacă e zi de săptămână, se fac toate acestea în curtea cazarmei sau pe câmp deschis afară pe loc potrivit aranjat dinainte pentru lucrul acesta, iar de e sărbătoare sau Dumineca în conțelegere cu parohul locului se face slujba zilei în biserică unde vine pe lângă armată și populația satului sau a parohiei respective.

Dacă serviciul religios înalță sufletul ostașilor către Dumnezeu și-i face să mai uite pentru o clipă greutatea militariei și dorul de cei de acasă, predica însă e așteptată cu multă nerăbdare, ea având darul să edifice, să sfătuiască, să întărească, să încurajeze sau să mustre la nevoie. De aceea ea nu e ținută niciodată în limbaj înalt, teologic, neînțeles, savant, ci totdeauna simplă și hrănitoare ca spicele de grâu întocmai cum a făcut Domnul când se adresa gloatelor ce-l îmbulzeau să-i soarbă cuvântul și și învățătura fie pe malurile Tiberiadei, fie pe Muntele Fericirilor, fie la umbra unui sicomor, fie la răcoarea ghizdurilor fântânei lui Iacob, fie în casa prietenilor Săi din Capernaun, pe cale sau însfârșit în tot locul unde Marele Învățător trebuia să ridice o virtute, să șteargă o lacrimă, să împărtășească o mângâiere să dea o învățătură sau să îndrepte o greșală.

Intre soldați ai nu numai ortodoxi. Uniți, catolici, turci, sectari, protestanți și chiar evrei toți sunt prezenți și dacă aceștia la serviciul religios asistă ca simpli spectatori, ca de pildă turcii, sectarii, evreii predica ți-o ascultă toți totdeauna cu mult interes, ca pe o

⁹⁾ Protège-moi toujours, o liberté chérie! O mère des vertus, mère de la patrie! A Chénier.

adevărată bună cuvântare. Trebuie să fi foarte atent spre a nu jigni senzibilitatea etnică sau religioasă a nimănui. De vreme ce au îmbrăcat haina militară îi socotești pe toți cetățeni loiali ai Patriei și trebuie să fi Părinte pentru fiecare. Și cu aceasta nu s'a terminat tot lucrul evangheliei al preotului în ziua aceia și la unitatea respectivă. Ar fi parcă prea oficial, prea rece prea rigid prea ar miroase a treabă de funcționar dacă te-ai sui îndată în tren sau în trăsură și-ai pleca de unde ai venit.

Misiunea unui preot, câmpul lui de activitate e cu mult mai vast. Eu niciodată nu m'am împăcat cu cuvântul acesta: „*activitate extrabisericască*.” Acest „*extra*” mi-se pare mie foarte nepotrivit pentru munca noastră. În tot locul, cu timp și fără timp, nu faci decât ceace ești chemat să faci, lucrul evanghelistului și prin urmare eschidem pe „*extra*” acesta, care nu e pentru via Domnului atât de largă, atât de înbitoare pentru slujitori, pentru lucrătorii acestei vii.

Dela ofițeri, elevii T. R., comandantul unității te înformezi cât poți despre neajunsurile ostașilor, trupești și sufletești, dela medic despre boalele ce bântuie între soldați. Să se știe că medicul mai totdeauna e bun informator și tot așa de bun auxiliar al preotului; Cu o condiție: să nu fie jidan, cu toate că-la ce n'ași spuneo-și între aceștia am găsit oameni devotați și cumsoade. În armată după o statistică a Marelui Stat Major recentă, 80% din medicii militari sunt evrei. La Brigada unde păstoresc, din 9 medici militari, deabia unul (însemnați numărul) e român.

Afli dela doctori sau alți ofițeri cari stau în imediatul anturaj al soldatului că adeseori sunt în unitate cazuri de multă *depresiune sufletească* fapt care a secerat în Corpul 7 Armată în decurs de o lună 46 cazuri de sinucideri prin împușcare sau ștrangulare, cazuri provenite de atâtea ori din motive superficiale. Frica de răspundere sau de pedeapsă, a făcut pe mulți ostași să-și ridice viața. Nenorocirile familiare, încă au dus pe mulți la gesturi și acte neregulate.

Astfel, unul a pierdut un cal pe care-l dusea la pășune și de frică că va fi pedepsit prea sever s'a împușcat cu propria sa armă, ca mai târziu calul să fie găsit de alți camarazi; altul mânat de foame a furat dela bucătăria divizionului o bucată de slăină și câteva bucăți de cârnați. În timp ce se făceau cercetările, de spaimă că va fi descoperit s'a spânzurat în grajd cu conovețul cailor, iar altul pentrucă a fost amenințat cu carceră aspră pentrucă întârziase peste termenul de permisie cu câteva zile, s'a aruncat sub roțile trenului. Și așa mai departe, cazuri și cazuri. Am arătat numai câteva spre

a se vedea cât de complexă este structura sufletească a soldaților noștrii. Sunt mulți ofițeri cari nu se apropie de ostași decât cu tonul asprei severități fără a se înțelege anumite circumstanțe, fără a-i citi în ochi starea lui sufletească, fără a se căuta apropierea de om cu blândețe cu înțelegere, cu mângăere.

Și iată atunci un rol foarte important al preotului, rol care e necesar să fie totdeauna *preventiv*. *Medicul uman* întru atâta e medic cu conștiință, când dă bolnavului leacul și sfatul medical înainte ca boala să fi început a face ravagii în corpul acestuia. Atunci e aproape zadarnic ca un trup slăbănogit, ros de boală și măcinat de microbi să mai fie scăpat. *Doctorul sufletului* are același rol. Să pătrundă adâncurile sufletești ale omului, să-i stoarcă destăinuirea durerii sau nemulțumirii ce-l roade și cu o clipă mai de vreme să-i dea medicamentul necesar. Dacă timpul mi-a permis — și am căutat să-mi permită totdeauna am luat un gradat cu mine și am vizitat fiecare cantonament al fiecărui ostaș în parte. Am stat de vorbă frățește, părintește cu fiecare întrebând despre neajunsurile familiei de acasă de locul de unde vine dela soție, copii, despre tratamentul superiorilor săi, despre felul cum este tratat de stăpânul casei unde stă, despre unele dorinți ce le-ar avea, etc., dând apoi sfaturile ce le credeam necesare, încurajând, mângăind sau intervenind unde a fost cazul. În multe, foarte multe cantonamente observam că bieții ostași erau tratați neomenește, dormind în grajduri, prin poduri sau afară, având sub cap pumnul și ca așternut mantaua militară, trebuind să poarte de grijă la câte 4—10 cai cu toate harnașamentele lor, în timp ce gazda ținea goale câte 2 sau 3 camere. Mulți se îmbolnăveau mai ales pe vreme rea din cauza aceasta. Dacă puteam, interveneam ca proprietarii caselor să înțeleagă că și ostașul e om și fără să ceară prea mult nu e omenește să fie lăsat în frig afară. Pe fiecare îi întrebam dacă-și face rugăciuni către Dumnezeu, dacă-și face cruce și alte practici religioase.

Sărmanii ostași! Nimeni nu s'a interesat decând au plecat de acasă de dânsii sub raportul acesta! Și le prinde atât de bine! Militărie, da militărie, dar militărie fără suflet sănătos nu merge.

La început. — fără să ascund — ofițerii priveau cu... ironie, cu nepăsare treaba aceasta, ba de multeori cu oarecare răutate. Am găsit însă și înțelegere. Am mers înainte. Le-am zis: Domnilor, sunt părintele sufletesc al ostașilor și misiunea mea de preot așa îmi poruncește să

fac. Și am făcut, pentruca mai târziu să vină roadele.

Eu am rămas cu mulțumirea sufletească ce mi-a fost deajuns. Am înțeles că numai așa se poate întregi munca lor și când eram anunțat pe altă dată mă așteptau cu dragoste, cu bunăvoință și-mi dau pe întrecere tot concursul necesar. Nu mai vorbesc de soldați cari mă așteptau întocmai ca floarea care așteaptă mâna grădinarului s'o ude la rădăcină spre a se înviora pe vremuri de seetă.

Ostașii noștri români sunt doar atât de buni, răbdători și înțelegători. Se mulțumesc cu foarte puțin. Dacă am depărta cât ne cât tratamentul oriental de astăzi i-am fortifica sub ambele raporturi atât de bine încât ar fi de neîntrecut.

Înainte de a pleca nu uit nici să dau pe la spitalul militar sau infirmerie. Ce se poate face acolo.

(Urmează)

Pr. D. V. Anuțoiu

confesor militar, Brigada 19 Artilerie.

Ș T I R I

Parastas pentru Regina Maria. Împlinindu-se doi ani dela moartea mult regretatei Regine Maria în 18 l. c. s'au oficiat parastase în toate bisericile din cuprinsul eparhiei. În biserică noastră catedrală parastatul l-a oficiat însuși P. S. Episcop Vasile asistat de P. O. protopop iconom stavrofor R. G. Ancușa cons. ref. eparhial, preoții Isaia Suru administrator protopopesc, Iovă Firca și Traian Dobromirescu, precum și proto-diacon catedral Teodor Roșca.

Pentru refugiații din Basarabia și nordul Bucovinei s'au primit frumoase sume dela parohiile Doznece și Zervești, ca urmare la apelul făcut.

Anume, dela Doznece au intrat la Casieria noastră Lei 3664, iar dela Zervești 588, ceea ce denotă un vădit interes la preoți și inimă caldă la credincioși. Se așteaptă și contribuția altor parohii, mai fruntașe ca și a celorlalte.

În Slatina-mică prin stăruința preotului Gheorghe Bihoi s'au cununat de curând 18 perechi concubini. De asemenea au mai revenit 4 suflete dela romano-catolici. Acestea nu sunt cele dintâi fapte de ispravă în pastorația tinerului nostru preot. Laudă lui!

Pentru cartea I. D. au intrat: dela preotul Vasile Serafin Srediștea-mică Lei 500, pr. Cuzman Lăpădat adm. protopopesc Ritișor 300, pr. Dimitrie Blidaru Jdioara 300, pr. Iacob Dragulescu Bis. albă, pr. Ioan Naia Mărghita mare, pr. Virgil Opișa Vlaicovă, 200, pr. Teodor Petrică Nicolințul-mare, pr. Ioan Mităr Straja 200, pr. Octavian Trailovicu 200, pr. Corneliu Șdicu Jamul-mic 200, pr. Ioan Marina Săn-lanăș 200, pr. Tiberiu Șdicu Grebenăț 200, pr. Adam Măran Oreșăț 200,

pr. Teodor Cioban Nic. Mare 200, pr. Corneliu Cure Săn-Mihai 200, pr. Ioan Jumanca Coștei 200, pr. Gruia Roșu Vârșeț 200, pr. Toma Vernichescu Vermeș Lei 200, Total 4300, suma interioară 20.000 Total 24.300 Lei.

Schitul sf. Ilie de pe Muntele Mic are trebuința de unele cărți de strănă ca: minee, euhologiu, cazanie, carte de Te-Deumuri, panahidnic, acatistier, slujba învierii, catavasier și aghiazmatar. Bisericile cu dare de mână cari au mai multe exemplare fac o bună faptă trimițând din aceste cărți necesare pentru slujbe.

Cărți de valoare:

Aurel Cosma: „Pictura Românească din Banat dela origine până azi”. Neobositul prieten al tuturor manifestărilor spirituale, scriitorul Aurel Cosma a publicat de curând o lucrare ce cuprinde în cele 76 pagini istoricul picturii din provincia noastră. Deosebit de interesantă, cartea se încadrează foarte nimerit în preocupările de răspândire cât mai intensă a făuritorilor spiritualității românești din Banat. Pentru noi are însemnătate mare, căci bisericile sunt pinacotecile în cari pictorii și-au spus și și-au conservat comorile sufletului lor. „Operile acestea reprezintă nu numai dovezi despre superioritatea spirituală și culturală a Românilor autohtoni din această provincie, dar în același timp, și proba evidentă că neamul nostru de aici a ținut pas cu tendințele de continuă propășire a picturii universale”. Li suntem recunoscători d-lui Aurel Cosma că stăruie într-o muncă grea care însă aduce roade de folos, cultural ca și național.

Ion B. Mureșianu: „Din trecutul slovei bănățene”. Deși desțelenirea trecutului nostru.. „se leagă prea puțin de preocupările unui student în teologie” cum însuși autorul mărturisește, nu-i mai puțin adevărat că până astăzi slova cărturarilor Bănățeni din trecut a fost acoperită cu un stat gros de uitare. Din cauza altora și din cauza noastră. Căci conștiința valorii noastre pare a însemna ceva umilitor, ceva nedemn, ba uneori chiar ceva periculos. Esces de criticism? Dimpotrivă, lașitate.

Ion B. Mureșianu este un tânăr talentat. Dar și cunoscător al multor lucruri din trecut. O carte în mână lui câștigă în valoare. De aceea volumul cu care intră curajos în galeria trecutului slovei bănățene prezintă și pentru noi un real câștig. Câștigăm în toată privința, ni se îmbogățește sufletul, iar conștiința își pierde șgura netrebniciei contimporane.

Cum vrei ca altu să tăinuiască secretul tău, când nici tu însuși n'o poți face.

Vorbăria nesocotită costă vieți omenești

la seama ce vorbești și unde vorbești

Nu știi niciodată cine ascultă

Natura care nu ne-a dat de cât un singur organ pentru grai, ne-a dat două pentru auz, ca să ne învețe că trebuie mai mult să ascultăm decât să vorbim.

A vorbi este a semăna, a asculta este a culege.

Note oficiale

Nr. 3827 B. 1940.

Se publică concurs pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Caransebeș pe anul școlar 1940-41, cu termen de 15 Septembrie a. c.

Cererile sunt a se înainta Consiliului eparhial prin Oficiile protopopești până cel mult la 15 Septembrie a. c., anexându-se următoarele documente:

1. Extras de botez.
2. Diploma de bacalaureat.
3. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial, vizitat de către Oficiul protopopesesc.
4. Declarația părinților sau a tutorei că vor suporta toate cheltuielile cu întreținerea petentului în Internatul Academiei teologice.

Se observă că toți studenții Academiei teologice ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș, sunt obligați să locuiască în internat și până cel mult la 31 Decembrie a. c., fiecare student va trebui să-și procure uniforma (reverență).

Se mai observă apoi, că studenții cu slabe mijloace materiale, dar cu purtarea bună și notați bine la studii, vor putea primi ajutoare (burse), ce se vor urca până la întreținerea gratuită în Internatul teologic. Aceste ajutoare se vor vota însă numai după înscriere.

Caransebeș, la 15 Iulie 1940.

Episcopul:

Consilier referent:

† Vasile

Romul G. Ancușa

Nr. 3793 Sc, 1940.

Condiții de primire în școala de cântăreți bisericești.

Se aduce la cunoștința celor interesați că cererile pentru primirea în școala de cântăreți bisericești se înaintează Consiliului eparhial din Caransebeș până la 30 Septembrie a. c.

Cererile timbrate, se înaintează prin Oficiul parohial, însoțindu-le cu următoarele documente:

1. Extras de botez.
2. Certificatul de absolvire a cursului primar.
3. Certificat de moralitate, eliberat de Oficiul parohial și
4. Certificat de sănătate.

Comunicăm spre orientare că în școala se primesc tineri cu vârsta între 15—25 ani.

Toți elevii înscriși vor locui în internatul școlii.

Taxa de întreținere în internat este de Lei 4800, care la nevoie va fi majorată.

Taxa aceasta se achită în trei rate egale, anume: I-a la înscriere, a II-a la 10 Ianuarie 1941, iar a III-a la 10 Martie 1941.

Absențele de boală, concentrare etc., nu scutesc dela plata întregii taxe, care este anuală, împărțită fiind în rate numai pentru motivul înlesnirii de plată.

Elevii vor aduce cu sine rufăria de pat și tot ce se cere la o școală cu internat.

Caransebeș în 15 Iulie 1940.

Episcopul:

† Vasile

Consilier referent:

Nicolae Cornean

Concurs

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 2742 B ex 1940 din 9 Mai, consiliul parohial ort. rom. din comuna **Sichevița**, protopresbiteratul Bisericii-Albe, publică concurs pentru ocuparea postului de paroh al parohiei de clasa II, rămasă vacantă în urma trecerii preotului Ioan Voin la parohia I din Bozovici, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jughere, după care alesul preot va plăti darile către stat.
2. Salar anual dela biserică 1200 lei.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Casa parohială cu grădină și cu supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele proceștii și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post întrucât vor avea calificarea cerută pentru parohii de clasa II-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sichevița prin Prea Onor. Oficiu protopopesesc al Bisericii-Albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila în-cunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare la sfânta Biserică, spre ași arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nici decum în ziua alegerii.

Sichevița, din ședința consiliului parohial ținută la 2 Iunie 1940.

Președinte:

Secretar:

Pr. Valeriu Popescu

Lazar Lazarovici.

adm. parohial.

3—3

În conțelegere cu oficiul protopopesesc.

Răcășdia, la 15 Iunie 1940.

Protopop Ioan Oravițan

În baza ord. Vener. Consiliu eparhial Nr. 1486 B. ex 1940 dia 16 Martie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru postul de preot, la parohia de clasa III-a din comuna **Rusova-veche**, protopresbiteratul Bisericii-albă, devenită vacantă în urma renunțării preotului Pavel Beuture.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jugher^o, 1000 stj. extravilan și 600 stj. intravilan.
2. Birul parohial.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Nefiind casă parohială, preotul se va îngriji de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale a predica în fiecare Duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea recerută pentru parohii dn clasa III-a precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Rusova-veche, prin Prea Onor. Oficiu Protopopesc al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea Onor. Domn Protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în Sfta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nici decum în ziua de alegere.

Rusova-veche, din ședința Consiliului parohial, ținută la 26 Mai 1940.

Președinte:
Constantin Dămian
adm. parohial.

Secretar:
Simeon Muia

3-3

In conțelegere cu oficiul protopopesc.
Răcășdia, la 31 Maiu 1940.

Protopop Ioan Oravițan.

Nr. 1021 ex 1940.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3050 B ex 1940, din 31 Mai, se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, pentru postul de preot la parohia **Cărbunari** de clasa I-a, din comuna Cărbunari, deocamdată cu filia Stinăpări, protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă pe urma pensionării preotului Ioan Groșianu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 6 jughere.
2. Subvenție dela U. D. R. în prezent 15.000 Lei anual.
3. Birul parohial uzitat.
4. Veniturile stolare uzitate.
5. Casa parohială cu grădina și supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, intrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de clasa I-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Cărbunari, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștiințare a P. On. Domn protopresbiter tractual,

în vreo Duminică sau sărbătoare în Sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Cărbunari, la 9 Iunie 1940.

Ilie Crivăncea m. p.

Matei Roșian m. p.

adm. parohialpreședinte

secretar

In conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Răcășdia, la 11 Iunie 1940.

Ioan Oravițan

3-3

protopresbiter

Judecătoria Mixtă Orșova Secția c. f.

No. 392/1940 c. f.

Extras din Publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de urmăritoarea Banca Populară „Economia“ contra urmăritei Alice Baias, Judecătoria a ordonat licitațiune execuțională în ce privește imobilele situate în circumscripția Judecătoriai Orșova și înscrise în c. f. No. 1535 al comunei Orșova și anume: Grădină în Ortslage de 97, 96 stp. cu preț de strigare de 22,500 Lei. pentru încasarea creanței de 9000 Lei capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 29 Iulie 1940 oarele 10 în localul oficial al cărții funduare., ușa No. 5.

Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute decât numai cu un preț mai mare de cât prețul strigării.

Cei care doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul Judecătoreesc 10 % din prețul strigării drept garanție în numerar și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregască imediat garanția fixată conform procentului prețului de strigare la aceeași parte procentuală a prețului ce a oferit.

Orșova, la 12 Aprilie 1940.

Judecător ss. **Niculescu** Director de c. f. ss. **Matei**

Pentru conformitate: impiegată **Stanislav**

Portărelul Judecătoriai mixte Orșova

Nr. 45 — 1940.

Publicațiune de licitațiune

Subsemnatul Portărel aduc la cunoștință generală, că în baza deciziunii Judec. mixte Orșova Nr. 1194/940, se vor vinde la licitație publică în ziua de **27 Iulie 1940, ora 4 p. m.** în comuna **Pecenișca** mobile și anume: un automobil Nasch deschis cu 6 locuri și cauciucuri în bună stare de funcționare Nr. 160 Lgj, cum și diferite mobile și obiecte casnice evaluate la 21800 lei secestrate pentru încasarea creanței urmăritorului Gheorghe Kovacs repr. prin: Dl Const. Giurginca advocat în Orșova în suma de lei 10319 cap. și acces. Orșova, la 9 Iulie 1940.

ss. **Statie Popescu** portărel

CONVOCARE

Onor. membrii a Societății anonime „Craina“ în lichidare din Iablanița se convoacă prin aceasta la

Adunarea generală extraordinară, pentru ziua de **4 August 1940 ora 15** în localul sucursalei societății din Globucraiova.

Ordinea de zi:

1. Darea de scamă a lichidatorilor și aprobarea cheltuelilor de lichidare. 2. Desființarea societății.

„Craina“ S. A.
pentru comerț și lichidare

„BANCA POPORALĂ“ Institut de credit și economii ca societate pe acții în Caransebeș.

Filiale: Bozovici, Buziaș și Teregova

Expozitură: Eșelnița.

Reg. soc. bancare 13/1934.

Activ Bilanț semestrial la 30 Iunie 1940 Pasiv

Cassa:				Capital social		10,000.000
a) numerar efectiv	999.236			Fond de rezervă statutar	348.080	
b) disponibil la B. N. R.	299.365	1,298.601		„ „ amortisment	276.177	624.237
Disponibil la bănci:				Dif. de curs nerealizată la port de titluri		219.790
în țară		113.446		Fond de penzie și ajutoare al funcționarilor		1,064.863
Portofoliul de titluri:				Depuneri spre fructificare:		
Titluri românești				Din țară:		
In port. Gajate				cu livrete de economii dar plăt. la purt.	2.249.939	
cu venit fix: V. N. V. R. V. R.				Depuneri vechi reduse, ne reclamate .	1.069.171	3.319.110
Efecte publice 715.500 125.000 309.650	334.650			Creditori din țară:		
cu venit variabil:				creditori noi la vedere		17.406
acțiuni cot. la bursă 103.000 172.700	172.700			Angajamente de reescont:		
„ [ne „ „ „ 349.400 169.330	169.330	776.680		în conversiune la bănci, cota rămasă		102.616
Plasamentul fondului de rezervă:				Efecte de plată:		
Ef. publ. gar. de st. 396000 63700 192860		256.560		în țară:		13,000.000
Portofoliul de scont:				Dividende nereclamate		164.345
Plătibil în țară:				Dobânzi incasate	716.756	
a) Cambii fără garanții speciale în portof.	1,365.090			Venitul portofoliului de titluri	32.000	
b) „ garantate cu ipotecă „ „	2,452.745	3,817.835		Venitul imobilelor	76.400	
din cari în suferință 298.000				Beneficii diverse	48.132	873.288
Debitori din țară:		397.112				
Creanțe în conv. conf. legii din 7. IV. 1934						
a) în portofoliu cota rămasă	16,976.061	17,078.677				
b) reescontate la bănci cota rămasă .	102.616					
Imobile:						
a) pentru uzul propriu	2,456.000	3,558.000				
b) de vânzare	1,102.000					
Mobilier		2				
Conturi div. debitoare (Efecte Fond Penzie)		980.000				
Conturi transitorii debitoare		675.236				
Cheptueli de administrație:						
a) Salarii și indemnizații	263.320					
b) Diverse	76.665					
Impozite și taxe	71.510					
Dobânzi capitalizate la depuneri . . .	22.011	433.506				
		29,385.655				29,385.655

Debit	Conturi de ordine	Credit	
Cauțiuni statutare	500.000	Deponenți de acțiuni statutare	500.000
Ipoteci și garanții diverse în portofoliu	10,014.560	„ „ ipotecă și garanții diverse	10,014.560
Depozite de titluri și alte valori în păstrare	68.525	„ „ titluri și alte val. în păstrare	68.525
Ipoteci date de bancă	13,000.000	Creditori garantați cu ipot. date de bancă	1,300.000
	23,583.085		23,583.085

Caransebeș, la 30 Iunie 1940.

Pentru contabilitate:

Isidor Tătariu m. p.
Director general, expert contabil

Romul G. Ancușa m. p.
Președintele Consiliului de Administrație

Constantin Călțion m. p.
Director, expert contabil

Tribunalul Caransebeș ca instanță comercială, Nr. 8578 — 11 Iulie 1940, F. S. 96. Prezentul bilanț semestrial încheiat la 30 Iunie 1940 al Băncii Poporale S. p. a. din Caransebeș se vizează de noi conform art. 10 din Legea bancară și se îndrumă Banca 1-a însera în Buletinul Oficial Bancar.

Caransebeș 11 Iulie 1940.

Raportor al firmelor: **P. Popovici m. p.** judecător; grefier: **I. I. Dănău m. p.** L. S.

Redactor responsabil: **NICOLAE CORNEAN**, consilier eparhial.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.